

A 48. dornbirni mesterségesszál-konferencia

Máthé Csabáné dr.

Az ausztriai Dornbirnban szeptember 16-18. között immár 48. alkalommal rendezték meg a mesterséges szálanyagok gyártóinak és felhasználóinak éves kongresszusát. Az idei kongresszus mottója a klímavédelem, a környezeti terhelés csökkentése volt. A kongresszust megelőző sajtónyilatkozatban célként jelölték meg azt is, hogy bemutassák a textil jövőjét: „Communicating Textile Future”.

A szálanyagok területén végzett kutatások, a szálgyártó iparban megvalósuló innovációk valóban nagy jelentőségűek a textilipar számára, mert ezekből nagyon sok innovatív, sőt high-tech textiltermék születik. A szálkutatás és a textilipari kutatások szorosan összefüggnek. Ebből adódik, hogy a dornbirni konferencia nemcsak a szálanyag-gyártóknak, hanem a textileseknek is fontos tudományos és gazdasági eseménye. A konferencián 81 előadó 96 előadását 410 résztvevő hallgatta meg.

A konferencia megnyitása meglepetést is hozott. A megnyitót hagyományosan az osztrák Chemiefaser-Institut igazgatója tartotta, de közvetlenül utána a kínai Mesterségesszál Szövetség elnöke, *Zheng Zhiyi* kapott szót, aki optimistán szövegezte országának helyzetéről és azzal zárta – kínai nyelven elmondott és tolmácsolat – üdvözlését, hogy Kína kooperálni akar a világgal.

Az európai szövetség, a CIRFS elnöke, *Andreas Eule* – aki egyébként a Codenka elnök vezérigazgatója – a konferencia mottóját, a fenntarthatóságot a kutatás motorjának nevezte. A mesterségesszál-gyártás és a textilipar helyzetét egy viharos folyón hanykolódó, de el nem süllyedő vadvízi csónakkal illusztrálta.

Történeti megemlékezések

Az ő szakmai bevezetése után két visszaemlékezésre került sor. A konferencia többnyire fiatal résztvevői megismerhették az európai mesterségesszál-gyártó ipar két nagy öregjének, *Paul Schlack*nak, a poliamid 6 felalálójának és *Wilhelm Albrecht*nek, a mesterségesszálkutatás nagy alakjának, a dornbirni konferencia életre hívójának életét. Az élettörténetek egyúttal történelmi leckét is jelentettek. A poliamid 6 bevezetése a 2. világháború idejére esett. Az első üzemet a német jövátétel

részeként leszerelték és az oroszországi Klinben szerelték fel, az üzem újbóli megépítéséhez az akkor még a megszálló amerikai hatóságoktól kellett engedélyt kérni. Wilhelm Albrecht 1962-ben kezdeményezte egy szálanyagokkal foglalkozó kongresszus létrehozását. Azért választották a semleges Ausztriát, Dornbirnt (amely az akkor még virágzó vorarlbergi textilipar központja volt), hogy oda a „keleti blokk” tudósai is elmehessenek. Valóban, a kelet-európai országok szálanyagokkal foglalkozó kutatói és a textilgyárak szakemberei – hazánkat is beleértve – minden évben nagy számban keresték fel a konferenciát és sok előadást is tartottak. Sajnos ez az

utóbbi időben megváltozott, a mostani konferencián három csehországi és egy lengyel résztvevőn kívül nem voltak résztvevők Kelet-Európából. Az előadásban megemlégtették, hogy Albrecht professzor többször is járt Budapesten és jó kapcsolatot ápolt *Geleji Frigyes*szel, a TMTE korábbi elnökével.

Szakmai előadások

A szakmai plenáris előadások közül kettő a mottónak megfelelően a fenntarthatóság témájával foglalkozott. Az elsőben *Josef Reichholf*, a müncheni Állami Zoológiai Gyűjtemény munkatársa a klímaváltozásról beszélt nagyon részletes és érdekes adatokkal többszáz évre visszamenően, majd „Zöld kémia” címmel hangzott el előadás az American Chemical Society képviselőjétől, *Bob Peopletől*. A harmadik plenáris előadás a kompozitok piacról szólt főleg az üvegszál erősítésűekre koncentrálva.

A plenáris ülés után előadások három szekcióban folytak, az alábbi témakörökben:

- Új szálfejlesztések benne a nanoszálak és a bi-komponens szálak (13 előadás),
- Szálak orvosi és higiéniai célokra, benne az intelligens textiltermékek (30 előadás),
- Szálak műszaki célra, benne kompozitok, szállítás, munka- és védőruhák (21 előadás),
- Szálak és textíliák a klímaváltozással összefüggésben (13 előadás),
- EU kutatási projektek (4 előadás).